

Ағдашын памбыг чөлләриндә

«Шүбһә йохдур ки, колхозчу күтләримиз онларла, йүзләрлә габаг-чыл бригада ва манганын төмрүбәсиндән, республиканын памбыг тарлаларында чалышан ва һеч бир чәтинлиә бахмаяраг һәр чүр һава шәраитиндә һәр һектардан 90—100 сентнер памбыг мөһсулу мөтүрән Сосялист Әмәйн Гәһрәманларынын төч-рүбәсиндән истифаде эдиб, Сталин йолдаша яздылары мөктүбдә өһдәйә мөтүрдүкләри вәзифәләри шәрәфлә, өсә совет адамларына лайиг бир сүрәтдә еринә етирәчәкләр».

(М. Ч. БАҖЫРОВ).

Азәрбайҗан памбыгчыларынын совет халгынын бөйүк рәһбәри Сталин йолдаша көндәрликләри мөктүбдә ағдашлылар өз өһдәләрина бөйүк вәзифә көтүрмүшләр. Бу мөктүбдә «28 апрел», «Октябрын 30 иллийи», Берия, «Гырмазы Азәрбайҗан», «Азәрбайҗан Конституциясы», Ворошилов колхозларынын бөйүк өһдәчилиги гөйд олунур. Бу мөктүбдә Берия колхозундан А. Әләкбаров, «Гырмазы Азәрбайҗан» колхозундан Н. Әлиев кими бригадирләр 60—62 һектар саһәнин һәр һектарындан 25—30 сентнер памбыг көтүрәчәкләрини вәд әдирләр. «Азәрбайҗан Конституциясы» колхозундан Зейнәб Гәмбарова, Ворошилов колхозундан Әсмәйә Әлиева кими йүксәк мөһсул манга башчылары 6 һектар саһәнин һәр һектарындан 87—89 сентнер памбыг көтүрәчәкләрини вәд әдирләр.

Ағдаш памбыгчылары бу мөктүбү им-заладылары күндән вердикләри вәд ишәрәфлә, һамуслә еринә етирмәләри үг-рунда чарпышырлар. Онлар рәһбәрә, бөйүк Сталинә вердикләри сөзүн мәс'улийәтини һисс әдир ва бу вәд ишәрә еринә етирилмәсинин һәр гәдәр бөйүк вә мугәддәс бир иш олду-гуну билирләр.

Мөктүбдә ады чаһиләк бригадирләр, манга башчылары районун адлы-санлы памбыг усталарыдыр. Бүтүн районун та-һылыгы вә һөрмәт әтдийи бу адамлар вә гейри манга, бригада, колхоз рәһбәрләри һәр заман чалышырлар ки, вердикләри сөзү еринә етирмәклә памбыгчы адыны уҗада сахласынлар.

★

Балача бир ушаг бизим машынымыз әлә бир чыгырдан кечирди ки, шофер Мәмәдийә нә гәдәр әлләшсәйди бу чыгы-

ры таҗа билмәйчәкди. Чыгыр уҗададыр, она көрә дә тарланын аягында чох сәли-гә илә газылыш кашкәлдән ахыб яхында-кы чая төкүлән су бураны басмыр.

—Бура кимиң саһәсидир бала?

Чайдан индичә чимиб чыхмыш гара-көзлү оглан әдләридә көзүнә көлкә са-лыб бизә диггәтлә бахыр вә чаваб верир:

—Бура Зейнәб бачынын саһәсидир. Бүз дә олур әй, дөһәнин янында..

Та узагларда, огланын көстәрдийи ердә колхоз дөһәси көрүнүр. Онун әтрафында памбыгын ичиндә рәнкбәрәнк нөгтәләр вар, бунлар йәгин памбыгдә ишләйән маң-га үзләридир. Ондан юхарыда исе көнд гаралыр. Санки бу чөлләрин гызмар кү-нүндән вә истисиндән гачмыш көнд, дағ-лары вә ири ағачлары гойчуна сыгын-мышдыр. Әрәб отагы кәңди уҗа дағла-рын, яшыл ямачларын вә сылдырым гая-ларын көлкәсиндә даянараг, әтайиндә са-лымыш памбыг чөлләринә фәрәһлә тама-ша әдир.

Биз дә бу чөлләрә фәрәһлә бахырыг. Зейнәб Гәмбарованын саһәси әл ичи кими дүз вә һамардыр. Артыг дарагламыш, лакин һалә көрпә олан памбыглар мүн-тә-гәм орду кими сырларла даянмышдыр. Ики памбыг сырасынын ортасындан кул-тиваторла садымыш шырымдан ахан су күзү кими парыллайыр. Памбыгын яраглары суварманын айнасыдыр. Тәч-рүбәли памбыгчы ярагларла бахан кими памбыгын судан доюб-доймадыгыны би-лир. Сувармада, хусусән тамамилә ени үсүлдә, шырымла сувармада бу яраглар су үзү көрмүрләр. Су шырымларла ахыб памбыгын көкүнә ишләйир. Яраг өз па-йыны көкдән алыр.

Илк бахышда ма'лум олур ки, Зейнәб бачы өз саһәсиндә бүтүн агротехники гай-далара рияйәт әтмишләр.

Саһәнин дәрә тәрәфини һәрләпб һаһа-йәт дөһәйә яхынлашдыда бизи бир аз дол-гун, лакин чәд һәрәкәтди, күләр үзлү бир гадын гаршылады. Бу Зейнәб Гәмбарова-дыр. Биринчи суалы бу олду:

—Саһәм хошунуза кәдими?

—Сейрәлтмәни гуртармамысан, дөһәсэн?

—Нечә гуртармамышам? Чохдан гурта-рыб, икилчи сую верирәм.

Биз суюн башында даянмышыг. Ины-мызда бөйүк бир арх вар. Су иштәһә илә шырыллаяраг бу архдан гол архә текулур. Гол архдан бир нечә ени шырымлар ай-рылымышдыр ки, бунлар ох кими суюн

багыны ярыб сүр'әтини азалдыр вә пам-быг чәркәләринин дәрә тәрәфини өһәтә әтмиш кашкәлләрә верир. Бу гайда илә әһтиятлы манга башчысы дәрәчә-дәрәчә суюн пучуну бурур, сүр'әтини азалдыр вә памбыглары сәлләмәдән гуртарыр. Сәлла-мә памбыгы өлдүрән бир үсүлдүр ки, бү-түн саһәләрдә бунула гәт'и мұбаризә апарылыр.

—Бәс инди нейләйирсиниз?—дөһә суал вериб биз багкы сөһбәтимизә гайдыдыр.

—Кетмәләйирик. Олур бах, гызларым көрүн алага нә диван тутурлар?

Буну дейиб Зейнәб бачы мөһәббәт долу нәзәрләрә өз манга үзләрини сүз-дү. Сонра дә бизә бахыб күлүмәндү. Гулагындан саяланан үзүн вә көзәл сыр-ғалар, бойнундагы гызыл боюнбагы кү-нәш гаршысында парыллайыр. Алабәзәк, тәмиз палтары бизимлә бәрәбәр еридикчә хышындайыр.

Биз яхында ишләйән вә ири, агыр кет-мәнләри йүнкүл бир оюнчаг кими галды-рыб бөйүк усталыгла памбыгын дилинә вуран енә бу чүр бәзәки кейинмиш маң-га үзләринин янындан кечиб дәрә отаг-дан ибарәт гамыш тарла дүшәркәсинин гонаг отагына кирдик. Бу отаглардан би-ри яслидир. Биз ордан кечдикдә ушаг әмиздирән гадылар утанараг үзләрини кизләтдиляр.

Бу кәндин гадыналарынын һамысы ишә чыхдыгда тоя кәдир кими бәзәндрләр.

★

Гонаг отагында имлә дөһән мөәллим ки-ми ортада кәзини чаван бир оглана нә исе яздыран орта бойлу, арыг бир киши бөйүк бир мөһрибанлыгла бизимлә көрүш-дү.

—Колхозмузун сәдри Сәләһ киши..

Сәләһ киши күлүмсүнәрәк бизи отур-мага дөвәт әтди. Ортадакы бөйүк масанын әтрафында дүзүмүш скамьяларда отурдүт.

Диварлар чүрбәчүр плакат вә шуар-ларла бәзәнмишләр. Аяг тәрәфдәки маса-нын үстүндә ярагында бир нечә мәнәпә гурду тапылымыш памбыг колу вар. Онун янында ири бир радио гәбуләдичи чһаз, диварда да әйри асылдыгы үчүн ишләмә-йән бир саат.

—Зейнәбин памбыгыны бөйәндиями?

Сәләһ кишинин бу суалына биздән әвәз гапыда аяг үстә даянмыш Зейнәб ба-чы өзү чаваб верир:

—Онлар байәнибләр. һамы бөйәнир, бир-чә сиздән башга.

Зейнәб Сәләһ кишиә әлә төрс-төрс ба-хыр ки, биз онларын арасында нә исе бөйүк бир ичинлик олдугуну куман әди-рик. Амма әлә дейил. Сәләһ киши Зейнә-бин бу бахышларындан ичими. О ку-лур.

—Онлар памбыгчы дейилләр, онларә памбыг бөйәндримәйә нә вар? Амма мән бахан кими билирәм, мәнәпә горхусу вар. (Мәнәпәйә бә'зи районларда памбыг бити дә дейиллир).

—Мән дә билирәм ки вар. Саһәндән дәрманлачагам.

—Саһәндән иһәй? Әлә бу дөһәгәдән. Бир аз сабун көтүр, мәнәпә көрүнән кол-ларын ярагларына сүртдүр. Сабунда па-таш вар, паташ о гурдун өлүмүдүр.

Биз тәәччүб әләдик. Бир һектарда һәп-тәд мин кол вар. О гәдәр колу әл илә са-бунламаг олар?

Сәләһ киши бизим суалымызын бу гәдәр сәдәләвһ олмасына әһәмийәт вермәйәрәк, өз кестеринини изаһ әтмәйә башлады:

—Мәнәпә һамысында йохдур ки? Бу-нун алты һектар саһәсиндә чәмиси он-онбеш кол тапмаг олар ки, мәнәпә баш вериб, бу саат габагыны алмаса бир һәф-тәдән сонра бу артыб он-онбеш мин колу зәһәрләйәр. Иш орасындадыр.

Буну дейиб Сәләһ киши үзүнү Зейнәбә сары чейвди. Анчаг артыг Зейнәб гапыда дейилди. Дөһәнин ачыг пәнчәрәсиндән онун саһәйә доғру кетдийи көрүнүрдү.

Зейнәбин кетдийини көрүб Сәләһ киши сифәтиндәки наразылыгы сәмими вә ма'сум бир тәбәссүмлә әвәз әтди. Башилә узаглашан Зейнәбә ишәрә әдәрәк, дөһи:

—Көзәл памбыгчыдыр. Он беш илдир манга башчысыдыр, он беш яшындан баш-лайыб, памбыгы ана кими бәсләйир. Сталин йолдаша вердийи сөзү ерина ети-рәчәйинә һеч бир шүбһә йохдур. Бизим ер-ләрин торпагы агыр торпагдыр. Газах, Агстафа торпагы кими йүнкүл юмшаг де-йил. һөкүмәт дә буну нәзәрдә тутуб ени фәрманда бизим районлар үчүн гәһрәман-лыг нормасыны хейли азалдыб. Зейнәб бу ил мөтлөг гәһрәман олачаг.

—Бәс сән өзүн нечә, Сәләһ дайы?

Сәләһ киши енә о чүр ма'сум тәбәссүм-лә күлүмсүндү.

—Ону демәзләр ки?

Бу анда бойнунда ири чантасы олан почталйон голтугу долу кағыз ичәри кир-ди вә масанын үстүнә бир дәстә кағыз гояраг сүр'әтлә чыхды. Сәләһ киши поч-талйондан—бу нәдир?—дөһә сорудуса да о бу суалы әшитмәди.

Отаг марағаларла долду. Мәтбәдә чап

олунмуш бир дөһтәр вәрәгинин ярысы һәчминдә олан бу кағызлар вәтән муһа-рибәси чәһәләриндә бизим ордумузун тәһ-дүкәли заманларда истифаде әтдийи лис-товкалары андырырды. Кағызлар өлдән-әлә кәзир вә охунларын үзүндә һәгигәтән тәһлүкә вә горху әләмәтләри һисс әди-лирди. Мөктүбун мәзмунилә мән габагчадан таныш идим. Бу мөктүбү дүнән кечә район партия комитәси катиби Исмаилов йол-дашла «Памбыг үггүндә» гәзәти редакто-ру бир ердә тәртиб әтмишдиләр. Мөктүбун мәзмуну доғрудан дә памбыга баш вәрә биләчәк бир тәһлүкәдән, совка тәһлүкә-синдән бәһс әдирди. Мәсәлә орасында иди ки, дүнән бир-ики колхозда совка гурду тапылымышды. Совка гурду памбыгын баш дүшмәнидир, онун юмурталарыны индидән мөһв әтмәсән, о тапылан ерләри индидән хусуси дәрманларла тозламасаң, памбыгын әтрафында вә хусусән су архларынын әт-рафында етишән совка гурдунун мәнбәи олан алағлары гырыб тәмизләмәсән сонра мин әзийәтлә етишдирдийин көзәл вә ич-чә памбыг колларыны итирмиш оларсан.

Бу мөктүб хәбәр вериди ки, бизим кәш-фийәт бир-ики ердә дүнимән аягларынын изина раст кәлмишләр. һазырлашың, ин-дидән әтрафы әлә мөһкәмләдин ки, сизин гиймәтли биткиләрә долу саһәләринизә дүлмән һеч яхынлаша дә билмәсин.

Бухур мөктүб охунанда үзләрдә һәй-фә далашыб енә дә барышырыг. О, бизим һамымыза аталыг әләйир. Колхоз тәшкки олунандан бизим сәдримиздир. һамымызы өйрәдән, боя-баша чатдыран олур.

Артыг онсуз дә тәнәффүс вахтыдыр, Сәләһ киши чаван бир сөйүд ағачындан асдыгы бөйүк бир рәлси дөйүр.

—Дан, дан, дан, дан...—сәси әтрафа аяйлыр вә узағларә, кәндин архасындакы дағларә доғру кәдәрәк гаяларын арасында сәсләнир. Дүз памбыг чәркәләринин ара-сында сәпәләнмиш гызлар, гадынар, ки-шиләр, бир-бир кетмәләрини, атараг дө-һәйә яхынлашырлар. Совка һаггындакы кағыз өлдән-әлә долашыр, колхоз сәдри бригадирләрә, бригадирләр манга баш-чыларилә, манга башчылары өз манга үзә-ләрилә мәсәләтләширләр, көтүр-гой әлә-йирләр. Гәрәз һамынын үзүндә әмәлә кәл-миш гәт'ийәт вә инамдан бәлли олур ки, орду дүлмәни гаршыламага вә ону илк адымындан мөһв әтмәйә һазырдыр.

★

Кери дөнәндә енә дә Зейнәбин саһә-синдән кечдик. Дөһәнин юхары һиссәсин-дә мән биринчи дөһә чарпаз култивасия көрмүшдүм. Трактор сыра илә дүзүмүш вә сейрәдлимәйиб хусуси сахланымаш пам-

быг чәркәләринин арасына сохулдугда вә култиваторун дишләри мүййән сыра илә памбыглары гырыб төкдүкдә янымызда дүрмүш вә бу саһәни бечәриб етишдирмиш гарабуғдайы бир гадын—вай...—дөһә гышгырды. Артыг бу ени сейрәлтмәнин бүтүн мәнфәәтини вә дүзкүнлүйүнү тәч-рүбәдә сынамыш колхозчулар онун бу «вай» демәсинә күлдүләр. Бир ан ичиндә култивасия биздән узаглашыб кетдикдә гәрибә бир мәнзәрә көз өнүндә чанланды. Памбыг коллары пәһмәт тахтасы үзәриндә дүзүгүр кими һәр тәрәфдән бир гайдада дүзүлмүшдүләр. Манга үзләрәи өлләринә хусуси өлчү тахталары алараг култива-торун дишләриндән артыг галмыш памбы-гы сейрәлтмәйә башладылар. Чарпаз кул-тивасия колхозчунун әмәйини 85 җаизә азалдыр. Чарпаз култивасия һәр һектарда дүз 80 мин кол сахлайыр. Бунлар һамысы шәртир, она көрә дә бу мәнзәрә һамы-мызы һәйәчәндәдиримшды. Кери дөнән-дә бу гәрибә һәйәчән вә севинч ичәри-синдә идик.

Зейнәб бачынын манга үзләрәи мәнәпә илә мұбаризәйә киришмишдиләр. Сәләһ киши колхозчуларла габага кениб кетдик-дә мән явашдан Зейнәбә мұраҗиәт әтдим:

—Колхоз сәдри баяг сизин иҗитмәди ки?

Зейнәб бачы күлдү:

—Их чаным! Биз онула күндә он дө-һә далашыб енә дә барышырыг. О, бизим һамымыза аталыг әләйир. Колхоз тәшкки олунандан бизим сәдримиздир. һамымызы өйрәдән, боя-баша чатдыран олур.

Сәләһ киши о янда, бу сөһбәтдән хә-бәрсиз, нә үстүндә исе сүчулара ачыг-лашырды. Мән диггәт әләдим. Онун сәсин-дә гәзәб вә кин йох, аталыг мөһәббәтти вә кәләчәк гайгысы һисс олунурду.

★

Үч-дөрт күн габаг Әсмәйә Әлиеванын саһәсинә кетмәк үчүн биз йол тапмайыб бир саат гәдәр һәрләмәли олмушдүт, архларә су бурахылдыгындан йоллар ту-гүлмүшдү. Бу күн дә мән машына бир саат чалхаланмагы көзүмүн габагына алмышдым. Анчаг бу ерләрдә һәят әлә сүр'әтлә дөһишир вә ирәиләйир ки, нә көрәчәйини вә нәләрә раст кәләчәйини һеч әвәлчәдән тәсәввүр әдә билмирән. Бүдүр бүтүн архларын үстүндән тәзә мөһкәм көрү салымышдыр. Биз доғру-дан-доғруя Әсмәйәнин дөһәсинә кәдиб чата билirik.

(Сону 4-чү сәһифәдә).

Агдашын памбыг чөллөрində

(Əvvəli 3-çü səhifədə)

Күнүн гызмар вахты олдуғуна бахмай-
раг дәйләрдә һеч кәс йохдур. Әсмайәнин
саһәсинә доғру кәдән йолда бир дәстә ада-
ма раст кәлирик. Бунлар шалварларыны
дизә гәдәр чирмәйиб ишләйән, әлләри
бәлли сучулардыр. Райком катиби Казым
Исмаилов бунларын арасында һәрләнир вә
шырымла суварманын гайдаларыны өйрә-
дир. Бу чоҳ гәрибә мәнзәрәдир, тәчрүбә-
ли вә яшлы сучулар райком катибинин
янында өзләрини даһа инамлы вә сәрбәст
һисс әдирдиләр, онунла мәсләһәтләшир,
онун тапшырығларына гулаг асыр вә ери
кәләндә зарафатлашырдылар да. Анчаг
бизи көрүб сәкият олдулар вә «рәсмиләш-
диләр». Биз набәләдик, райком катиби
гәдәр яхын вә доғма дейилик.

Мән ортадан салыммыш бөйүк бир кәш-
кәллә иләриләдим. Бу, Әсмайәнин саһәси-
дир. Бә'зан әлә олур ки, бир ил әввәл көр-
дүйүм бир ушағы инди таяны билмирсән.
Ушаг о гәдәр бөйүйүб, дәйишиб ки... инди
Әсмайәнин кәшкәлиһәр һәр ики тәрәфиндә
башларыны учалдыб күнәшә күлүмсәйән
памбығлары мөндә әйни һиссләри оядыр.
Бунлар мәним нәчә күн әввәл көрдүйүм
памбығлар дейил. О заман һәлә сәйрәлт-
мә гуртармамышды. Алағ памбығын өзүн-
дән учада даянырды. Күлтивасия олун-
мамышды. Бу күн исә артыг бунларын һа-
мысы көрүлмүшдүр, сәйрәлтмә гуртарма-
мыш, күлтивасия анарылмыш, су верил-
миши. Ялынз балача бир һиссәдә кетмән-
ләмә һәлә давам әдирди.

Гара, ири вә күләр көзләри олан Әс-
майә күн яндырмасын дейә үзүнү кәлага-
йы илә бүрүмүшдү. Онун ялынз көзләри
көрүнүр. Анчаг бу, онун иш көркәмидир.
Бир адамла данышпанда кәлагайыны ачыр,
өз, дүзкүн көзәл хәтпләрә малик симаси-
тә ала күләр үз көстәрир ки, онун күзкү
кими айлын. дүз вә гәмиз саһәси илә бу
сәнәт арасында истәр-истәмәз бир бәнзәйиш
көрүрсән.

О мәним көзләримин ичинә бахыб ду-
рур. Мөндән рә'й көзләйир. Мән көз иш-
ләдикчә узанан саһәйә бахыб дейирәм.

—Көзәл памбығын вар.

Әсмайә ушаг кими севинир, о да дөнүб
биринчи дәфә көрүрмүш кими өз памбығы-
на тамаша әдир, сонра да йәгин мөндән
сөз алмаг үчүн явашчадан дейир:

—Анчаг Зейнәб бачынын памбығына
чатмаз.

О, бунунла Зейнәбин саһәсинин нә вә-
зийәтдә олдуғуну өйрәнмәк истәйир. Бу
районда памбыг бечәрмәкдә Әсмайәнин га-
багына чыхан бирчә Зейнәбдир.

Мән бу ики саһәни бир-бирилә мугайи-
сә әдәчәк гәдәр памбыг мутәхәссиси де-
йиләм. Она көрә дә ялынз бу чүр чаваб
верирәм:

—Онун да памбығы яхшыдыр.

Сонра да сәһбәти чевирәрәк сорушурам:

—Сталин йолдаша вердийиниз вә'ди
шәрәфлә еринә етирә биләчәксинизми?

Әсмайәнин симасында бир гәт'ийәт
әмәлә кәлир. Артыг о чиддиләшир, көзәл
симасында гәти чизкиләр доғур:

—Она сөз ола билмәз,—дейә бир аз
уча сәслә чаваб верир,—Нәинки тәкчә
мән, роншу мангалар, бүтүн колхоз бу сө-
зу еринә етирмәк үчүн чалышырлар. һеч
бир маниә бизә әнқәл ола билмәз. һәр бир
шейин сирлини өйрәнмишик.

Зейнәб Гәмбәрованын олдуғу «Азәрбай-
чан Конституциясы» колхозу дағ дөшүндә,
суюн бол ериндәдир. Бу, Ворошилов кол-
хозу исә аралдыр, дүзәнликдир. Бурада
суюн һәр ламчысынын өлчүсү вар, одур
ки, бурда бүтүн сәһбәтләриң сону суда
гуртарыр. Бүтүн мувәффағийәтләр дә су
илә өлчүләр. Одур ки, айрылдыгда Әсма-
йә мәнә дейир:

—Һәлә бу нәдир? Сиз икинчи суварма-
дан сонра кәлиб мәним памбығыма бахын
Әсә көзәл олур ки, дейирсән ки, емә-пчма
памбыга баха-баха дур.

О, буну дейиб ағ вә сәрраст дилләрини
көстәрәрәк күлүр. Мән дә күлүрәм. күнәш

дә бу көрпә памбығларын арасында кәзи-
шәрәк күлүмсүнүр...

—Мәммәдийә, Сәйярәнин еринә сүр!

Бу сөзү әшитдикдә мәним үрәймдә һә-
йәчан долу бир горху әмәлә кәлди. Адлы-
санлы манга башчысы олан комсомолчу
Сәйярәнин саһәсинә биз бир һәфтә бундан
габаг кетмишидик вә үрәк ачмаан бир мәнзә-
рәйә раст кәлмишидик. Памбығларын дөрт-
дә үчү чыхмайыб, бир-иңи ердә сәлләмә
суварылыб, Сәйярә өзү гашлары чатыг,
гүнчдан һейкәлә бәнзәйән гара буғдайы,
долу, чидди гыз туфана дүшмүш кими са-
һәнин бу тәрәфиндән о тәрәфинә гачыр,
вәзийәтдән чыхмаг үчүн чарә ахтарыр.

Бир нәчә күнүн ичиндә бүтүн ағраном-
лар, кәндин ағсаггаллары, памбыг усталары
Сәйярәнин көмәйинә чатдылар. Бу чүр
чәтин вәзийәтдә о чүр гочаг бир гызы
тәк гоймаг олармы?

Анчаг биз ордан енә дә һаүмид гайыт-
дыг. Одур ки, мән о тәһлүкәли күнү кө-
зүмүн габагына кәтирирәм вә енә дә нә чүр
мәһзәрәйә раст кәләчәйими, әввәлчәдән
тә'йин әтмәкдә чәтинлик чәкирәм.

Сәйярәнин саһәсинә кәлдикдә исә көз-
ләримизә инанә билмәдик. Памбығын чү-
чәрмәси һәр янда бир бәрәбәрәдир. Гочаг
гыз бүтүн саһәни енидән тә'мир әләйиб.
Чийит санчыб, шырымла су вериб. Юмпаг
памбыг кими торпаг сую ичиб, күнәшин
шүаларыны әмән кими яшыл памбыг зог-
ларыны узадараг һәр тәрәфи яшыллыға
бүрүйүб.

Сәйярә өзү дә бир һәфтә әввәл көрдү-
йүмүз чатыг гашлы «тунч һейкәл» де-
йил. Онун көзләри күлүр. һәм бизимлә
данышыр, һәм дә ити вә сүр'әтли һәрә-
кәтләрлә өлчүнү һәрләйәрәк, сәйрәдир.
Бүтүн һәрәкәтләриндән мә'лум олур ки, о
гәләспир, кечиклир. О бириләринин пам-
бығы дарағлайыб, бу һәлә сәйрәлтмәни
гуртармайыб.

Алты һектарлыг саһәнин он күнүн ичә-
рисиндә өлүб тәзәдән дирилдийини көрән,
бу гүдрәтли әлләчин, бу мөһкәм инамлы